

Nemrégiben az a hír járt, hogy a Sándor-palota melletti ódon Várszínháza lebontják. De kiderült, hogy a csákányokkal felszerelt munkások nem az épület köveit szedik szét, csak a színházterem belső berendezését bontják ki, mert ez a sok faanyag tűzveszélyes.

Kolostor volt valaha ez az épület, amelyhez templom is tartozott. A Karmeliták imádkoztak a hűvös kőfalak között, mígcsak fel nem oszlatták a rendet. 1776-ban kondultak meg utoljára a harangok a Karmeliták templomában, ekkor hagyták el a rend tagjai csendes celláikat. Egyideig üresen állt ezután az épület, aztán kereskedők bérelték ki — áruraktárnak. Amikor 1783-ban II. József császár Budára helyezte át a helytartótanácsot, az udvari kamarát és a hétszemélyes Táblát: a három magasrangú hatóság tagjai számára megfelelő színvonalú szórakozásról is gondoskodni kívánt, nehogy a bécsi és pozsonyi kultúrához szokott urak elmeneküljenek új állomáshelyükről. Kempelen Farkas a sakk-automata híres, tudós feltalálója készítette el a kolostornak színházzá való átalakításához kívánt terveket és 28.362 forintban állapította meg a költségeket. Buda városának vonakodott a költségekhez hozzájárulni, ezért csak 1787-ben fogtak hozzá az építkezéshez és a következő esztendőben nyílt meg a színház, amely elcsúszta a német színészetnek adott otthonát. 1790-ben azonban már magyar színészek — Kelemen László társulata — tartottak benne előadást. 1833-ban a kaszai magyar színtársulat került ide, majd ismét a német színészek birtokába kerül a színház 1870-ig. Utánuk a Nemzeti Színház vendégszínházainak színhelye és különböző magánszíntársulatok kísérleteznek vele. 1918-ban végleg megszűnt az élet kulisszái között. Azóta sokféle terv kísérlett a régi Várszínházzal kapcsolatban, de egyik sem valósult meg. Egyszer talán — színház történelmi múzeum lesz belőle.